

Een natuurlijke speel- en leeromgeving biedt veel mogelijkheden om thematisch gericht te werken met kinderen. Het kinderdagverblijf Marne van KinderRijk aan de Marne in Amstelveen zet de natuur in op een eigen wijze!

Doordat kinderen aan de wieg staan van elk thema is hun betrokkenheid en enthousiasme groot

Volgens Christine Reijn van kinderdagverblijf Marne werken de pedagogisch medewerkers niet expliciet met vaststaande thema's of voorgestructureerde educatie. Kinderen leren door te spelen, te ontdekken en te beleven. Christine: 'Wij gaan uit van de interesses van het kind, we werken kindvolgend. De pedagoog Malaguzzi is onze inspirator, en de pedagogisch medewerkers kijken en luisteren naar kinderen zodat zij ze verstaan en begrijpen.'

Geen thuiswerk!

'Wij werken kindvolgend, en daarom gaan we thuis niet achter ons bureau zitten om een thema te verzinnen en uit te werken. Bij ons ontstaat een thema door de gesprekken met en tussen de kinderen', vertelt Christine. 'Om zo te kunnen werken moeten kinderen en medewerkers flexibel en creatief zijn. Je spreekt je ervaring telkens weer aan. Dat vraagt een luisterende houding en de eigen-

schap om snel te kunnen schakelen. Hierin worden nieuwe medewerkers begeleid.'

Het gesprek

'Onze pedagogisch medewerkers voeren gesprekken met kinderen en stimuleren gesprekken tussen kinderen. Ondertussen luisteren we heel goed naar onderwerpen waarvan we een thema kunnen maken. Daarbij spelen de ervaringen van de kinderen in de groene buitenruimte een belangrijke rol. Een van de kinderen vertelde over de kuikentjes op de kinderboerderij, waarop andere kinderen inhaakten. Dan is een thema geboren. Laatst vroeg een jongetje wie die nesten in de bomen maakte. Hij dacht dat apen ze maakten, maar bedacht zelf dat hier geen apen wonen. Bij het zien van een ekster op het nest wist hij het: "Dat is het huis van een ekster!" Dit soort ervaringen, verhalen en ontdekkingen vormen de basis voor minimaal één week enthousiast werken.'

werken met natuur

Ervaringen aan de basis

Doordat de kinderen aan de wieg staan van elk thema is de betrokkenheid en het enthousiasme groot. Met de informatie uit de gesprekken laten pedagogisch medewerkers de opdrachten en activiteiten aansluiten bij de belevingswereld van de kinderen. Omdat de kinderen veel in de groene omgeving van het kindercentrum zijn, zijn er veel thema's gerelateerd aan de natuur.

'We starten altijd met een activiteit waarbij de kinderen ervaringen opdoen. We lenen kuikens van de kinderboerderij of we maken gebruik van onze natuurlijke tuin. Zo ontdekken en beleven de kinderen het thema. Ze zuigen zich vol met informatie. Spelenderwijze leren ze enorm veel.'

100 talen

Voor kinderen is het belangrijk dat ze de ervaringen die ze hebben opgedaan kunnen verwerken. Daarbij moeten ze hun eigen weg kunnen gaan. Volgens Malaguzzi hebben kinderen honderd talen. Hiermee leggen ze hun ervaringen vast. Het is de volgende stap in het leerproces van de kinderen. Christine: 'De pedagogisch medewerkers bieden de kinderen alleen de materialen, liedjes, spelletjes of een poppenspel aan. Daarbij laten ze de kinderen in hun eigenheid en stimuleren ze de zelfontplooiing van elk kind. Het aanbieden

van materiaal en de omgeving is belangrijk, maar de basis om kinderen vanuit zichzelf te laten leren is emotionele veiligheid.'

'Je merkt dat kinderen veel willen leren van een thema. Bij hun verwerking horen verhalen. Samen met de werkstukken hangen we deze voor de ouders op. Zo gaat het leerproces verder omdat de kinderen er dan thuis samen met de ouders ook over kunnen praten.' Christine geeft het voorbeeld dat de kinderen na het vogelproject thuis in plaats van 'vogels' mezen, duiven, halsbandparkieten (die in het wild in Amstelveen rondvliegen) en eksters zagen vliegen. Als vanzelf hebben de pedagogisch medewerkers gewerkt aan natuurbeleving, het herkennen van soorten én taalontwikkeling.

Thematisch vervolg

Volgens Christine kan een thema voor de kinderen niet lang genoeg duren. Door regelmatig te herhalen leren de kinderen spelenderwijze. Maar het thema is onderhevig aan de ontwikkeling van de kinderen. 'De eksterneesten in de bomen bij onze vestiging brachten het onderwerp op vogels. Vanuit dit thema ontstond het thema vliegen, vliegtuigen en lucht. Een thema verschuift of groeit naar een ander thema. Zo loopt, naar aanleiding van gesprekken met de kinderen, een thema heel lang door.' ◀

Sporen-pedagogiek

Het gedachtegoed van pedagoog Malaguzzi vind je terug in de pedagogiek van 'Sporen'. Er wordt niet gewerkt vanuit de ontwikkeling die wij volwassenen belangrijk vinden voor kinderen, maar vanuit de drang van kinderen om te leren. Het is belangrijk om naar kinderen te kijken en goed naar ze te luisteren. De pedagogisch medewerker moet beseffen op welke wijze het kind geholpen kan worden bij wat het weten wil. Er wordt wel methodisch gewerkt, maar doordat de kinderen het thema bepalen koppelen ze de methode aan de onderwerpen van de kinderen. De kinderen volgen dus niet de methode, maar de methode volgt de kinderen. Zo bieden de pedagogisch medewerkers het thema aan binnen de belevingswereld van de kinderen. Door deze manier van werken leren de kinderen niet alleen veel van de pedagogisch medewerker, maar zeker ook van de andere kinderen. Die zijn minstens zo veel waard. Lees meer hierover in de uitgave *Sporen van Reggio*, kijk op www.swpbook.com/1018